Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и ґр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Администрація подъ ч. 8 улиця Чарнецкого.

Редакція ул. Францишканьска ч. 10, дверѣ 19.

Письма приймають ся лише франкованi.

Рекламаціи неопечатанi вôльнi ôдъ порта. Рукописи не звертають ся

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Газеты Львовскои“.

Предплата у Львовѣ въ Администраціи „Газеты Львовскои“ и въ ц. к. Старостствахъ на провинціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року 1 зр. 20 к
на чверть року . 60 к
мѣсячно . . . . 20 к.
Поединоке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к
на пôвъ року 2 зр. 70 к
на чверть року 1 зр 35 к
мѣсячно . . . . 45 к
Поединоке число 3 кр

Ч. 263 | Нинѣ: Завтра: | Введенє Філим. | Францiш. 2. адвент. | Субота 21 лист. (3 грудня) 1892 | Всходъ сонця 7 г 35 м.; заходъ 4 г 6 м. Баром. 761 терм. — 0·8°. — 5·0 | Рôкъ II.

Рада державна.

На вчерашнôмъ засѣданю Палаты пословъ стояла на порядку дневнôмъ позиція буджету „фондъ диспозиційный“. До голосу записали ся противъ сеи позиціѣ: Праде, Біянкіні, Вашатый, Герольдъ и Пленеръ; за: пос. Романчукъ.

Праде (нѣмецкій народовець) заявивъ именемъ своеи партіѣ, що призволюе буджетъ державъ, але вôдмавляе фонду диспозиційного правительству, бо немае до него довѣря. Бесѣдникъ каже, що правительство вôдпирае лишь Поляковъ, котрыхъ въ ихъ народныхъ и економічныхъ змаганяхъ пôдпирають якъ найбôльше всѣ круги правительственнѣ; лишь Нѣмцѣ и Италіянцѣ дôзнають гнету въ своѣмъ народнôмъ бытѣ. Послѣдна бесѣда ґр. Таффого була хиткою и выголошеною въ невôдповѣднôмъ тонѣ. Въ дальшôй своѣй бесѣдѣ заявивъ ся Праде противъ ческого права державного и сказавъ, що въ сѣмъ дѣлѣ годять ся всѣ Нѣмцѣ зъ собою. Можна бы говорити о карантійскôмъ, стирійскôмъ и нѣмецкôмъ правѣ державнôмъ, але перестарѣлѣ тѣ права державнѣ не мають для нинѣшныхъ часовъ нѣякого значѣня.

Пос. Біянкіні выступавъ противъ пос. Кронаветтера за его похвалу для Мадяровъ и сказавъ ему, що вôнъ очевидно не знае вôдносинъ хорватскихъ. Цѣла теперѣшна політика повернула ся противъ Славянъ. Бесѣдникъ домагавъ ся прилученя Дальмаціѣ до Хорватіѣ. Хорватовъ, котрѣ свого часу уратували династію, видано на жертву Нѣмцямъ, Италіянцямъ и Мадярамъ. Дальмація есть нивъ занедбана и упослѣджена, не мае нѣякои звязи зелѣзничои зъ прочою Европою; дальматиньскôй культурѣ вина пошкоджено дуже черезъ угоду торговельну зъ Италією. Сума, вставлена въ буджетѣ для Дальмаціѣ, есть за мала. Правительство шкодить всюды хорватскому елементови и длятого вôнъ буде голосувати противъ фонду диспозиційного, котрый уважае ся позиціею довѣря для правительства.

Пос. Романчукъ зазначивъ въ своѣй бесѣдѣ, що крѣпка орґанізація бôльшости парламентарнои есть на теперь неможлива. Теперѣшна пора дозваляе лише на провізорію. Крѣпка орґанізація може лишь тогды наставати, коли справы національнѣ будуть управильненѣ. Опôсля обговорювавъ бесѣдникъ вôдносины Русиновъ и заявивъ, що Русины не хотять, анѣ щобы ихъ россійщено, анѣ польщено. Вôдъ правительства домагають ся они лишь мінімумъ своеи екзистенціѣ національнои. Русины будуть голосувати за фондомъ диспозиційнымъ, але тымъ ще не высказують свого довѣря правительству. (Оплески зô стороны рускихъ пословъ)

Пос. Пленеръ характеризувавъ дотеперѣшнѣ вôдносины нѣмецкихъ ліберадовъ до правительства и казавъ, що они були доси штучнѣ; ліберады годили ся зъ ними лишь зъ патріотизму, щобы може зъ часомъ змѣнити то, чому не видко кôнця. Становище ческого намѣстника въ справѣ угодовôй засѣяло перше зерно недовѣря; становище міністра справедливости додало новѣ сумнѣвы. Цѣлый рядъ помелшихъ надѣй показавъ, що правительство не брало ся до даныхъ вôдносинъ зъ вôдповѣдною повагою. Бесѣдникъ дивуе ся тому, що ґр. Таффе не вôдповѣвъ на державноправнѣ аспіраціи кн. Шварценберґа и его напады на дуалізмъ. Прикре враженє на партію бесѣдника зробило дальше заявленє ґрафа Таффого о обсадѣ посады ческого міністра краяна безъ попередного порозумѣня зъ міністромъ ґр. Кінбурґомъ. Заявленє президента міністра о неможливости партійного міністерства, може бути, що основуе ся на минувшости, але теперь не було нѣякои причины витати партію бесѣдника закидами зъ минувшости, бо ѣй не забагло ся нѣколи партійного міністерства; она домагала ся лишь коаліційного міністерства и спôльнои участи кôлькохъ партій яко рôвнорядныхъ чинниковъ.

Дальше казавъ Пленеръ, що есть за неґативною проґрамою, щобы деякѣ справы партійнѣ залишити и длятого есть за тымъ, щобы вôдперти змаганя Молодочеховъ и консервативныхъ властителѣвъ бôльшои посѣлости що до змѣны закона шкôльного. Партія бесѣдника не згодить ся нѣколи на то, щобы управильненє справы языковои було конче потрѣбне, абы черезъ то зробити мѣсце хосенôй дѣяльности политичнôй и економічнôй. До залагодженя конфлікту зъ партією бесѣдника не бравъ ся нѣхто на серіо; змѣна настала безъ вины его партіѣ. Ситуація утворена бесѣдою ґр. Таффого не дозволяе партіи бесѣдника голосувати за фондомъ диспозиційнымъ; партія хоче тымъ зазначити, що немае довѣря до правительства. (На лѣвици и ґалеріяхъ грôмкѣ оплески, на правици неспокôй и накликуваня, щобы ґалеріи опорожнити. Середъ загального неспокою закрывае президентъ засѣданє.)

Пос. Дикъ интерпелювавъ ще правительство о становище правительства супро

РИСЬ.

Кôлька днѣвъ тому назадъ появила ся въ одной изъ львôвскихъ часописей, така звѣстка: „Посолъ богородчаньскій, Олекса Барабашъ, застрѣливъ на стодолѣ оказъ великого рися (въ выговорѣ селянъ — риса), котрый ночью зайшовъ до села, пожеръ три гуски у посла и при тôмъ такъ забававъ ся, що вже розвиднѣло ся, а въ бѣлый день уже не було якъ ему втѣкати улицями Старыхъ Богородчанъ въ лѣсъ, тожь выскочивъ на стодолу и лягъ тамъ спати. Спячого й застрѣлено. Зъ сего видимо, якъ дуже розмножили ся рисѣ въ тôй околици и Гуцулы дуже нарѣкають на рися, що въ полонинахъ вôдрывае коровамъ вѣмя и утѣкае“.

Коротка ся и трохи неясна звѣстка про звѣря, котрый нинѣ ставъ дуже рѣдкій въ Европѣ, булабы дуже цѣкава и важна, наколибъ була правдива. Позаякъ въ тôй звѣстцѣ не сказано, якъ той звѣрь, котрого пос. Барабашь убивъ на своѣй стодолѣ, выглядавъ то и позволимо собѣ сумнѣвати ся, щобы то дѣйстно бувъ рись, а то изъ слѣдуючихъ причинъ: Насамъ передъ належить рись, хочь бы й у насъ до дуже — якъ вже сказано — рѣдкихъ звѣрѣвъ, тожь могла дуже легко що до розпôзнаня звѣря зайти ошибка. Атже недавно тому зловивъ якійсь селянинъ въ Семиградѣ рися на зелѣзо, котре наставивъ на куну, и думавъ, що зловивъ дикого кота. Така сама ошибка, лишь на вôдворотъ могла и тутъ заити. Вôдтакъ — о скôлько знаемо — не було доси звѣстно, щобы рись въ дикôмъ ставѣ заходивъ ажь въ село и тамъ обиравъ собѣ леговище на якôй стрѣсѣ; о освоєныхъ рисяхъ, якъ то пôзнѣйше побачимо, знає ся, що они люблять лежати собѣ на стрѣсѣ пôдъ комином. Дальше, дивною выдаесь намъ звѣстка мовъ бы рисѣ вôдрывали коровамъ вѣмена. Звѣстно, що рисѣ кидають ся и на грубшу звѣрину, якъ на серны и молодѣ оленѣ, але они скачуть на нихъ въ горы, ловлять за шию и заразъ загризають; ледви чи рись важивъ бы ся приступити до коровы. Наконець дуже цѣкава була бы вѣсть, що рисѣ дуже розмножили ся, значило бы то, що они ще не такъ дуже рѣдкѣ въ Европѣ, якъ то загально думають; лишь зъ повысшои звѣстки вже нѣякъ не можемо порозумѣти, де бы то мало бути, въ котрôй околици, бо чейже коло Старыхъ Богородчанъ Гуцуловъ ще нема. Для природознавства нашого краю було бы добре, колибъ сю історію зъ рисьомъ въ Старыхъ Богородчанахъ можна близше розъяснити; мы же користаемо изъ сеи нагоды и подаемо тутъ пôсля Брема історію сего цѣкавого звѣря а зъ неи покаже ся, о скôлько повысшѣ нашѣ сумнѣвы суть оправданѣ.

Рись або рисъ (Lynx vulgaris), по польски: ryś або bystrowidz, по чески rys, по нѣмецки Luchs) належить до рода котовъ и знаходить ся всюды по цѣлôй земли зъ выимкою Австраліѣ. Въ самôй Европѣ есть два роды рисѣвъ: въ пôвнôчнôй и всхôднôй Европѣ рись звычайный а въ полудневôй (въ Испаніи) рись пардельовый. Рися звычайного нема вже нѣгде въ захôднôй Европѣ; его тамъ выстрѣляли. Послѣдного рися убили въ Нѣмеччинѣ ще 1846 р. Въ пôвнôчнôй и всхôднôй Европѣ, почавши вôдъ Карпатъ, появляесь вôнъ вже частѣйше; особливо въ Россіи и Скандинавіи. У насъ въ Галичинѣ убито въ 1862 р. чотиры рисѣ а передъ кôлькома роками принесено на торгъ до Львова кôлька молодыхъ рисѣвъ, забраныхъ зъ гнѣзда.

Рослый рись (найкраcшій оказъ такого рися знаходить ся въ музею въ Христіянии) доходить до высоты трохъ чвертей метра а бувае на метеръ и бôльше довгій; самъ хвôстъ есть на 15 до 20 центіметровъ довгій. Будова его тѣла есть дуже сильна, груба а лабы у него якъ колоды пригадують лабы тиґра и леопарда. Заразъ на першій поглядъ видко въ нѣмъ велику мôць и силу. Уха у него досыть довгѣ и кôнчастѣ, мають на самыхъ кôнчикахъ по купочцѣ на 4 центиметры довгого чорного волося, котрѣ сторчать до горы мовъ двѣ щѣточки. На грубôй горѣшнôй губѣ мае кôлька рядковъ щетиноватыхъ вусовъ. Тѣло его покрыте густымъ мягкимъ волосомъ, котрый зъ верха на звѣри есть червонаво сѣрый перемѣшаный зъ бѣлымъ; на головѣ, шиѣ, хребтѣ и по бокахъ суть сѣро брунатнѣ пятна; зъ пôдъ споду есть волосъ бѣлый. Писокъ бувае у рися червонавый, уха въ серединѣ бѣлѣ а въ верха брунатнѣ и зъ чорнымъ

тивъ пôдпираня угорского промыслу млынарского угорскимъ правительствомъ. — Пос. Л я н ґ ъ интерпелювавъ правительство о то, що зарядило оно противъ выкористуваня товариствъ екзекуторами и въ справѣ руху на зелѣзницяхъ, утрудженого въ наслѣдокъ холеры.

Про теперѣшну ситуацію парляментарну пише Czas: „Хвилеву ситуацію парляментарну характеризують чотири факты: 1) що лѣвиця постановила голосувати противъ фонду диспозицийного; 2) що ґр. Кінбурґъ мимо тои ухвалы засѣдавъ ще передвчера въ Палатѣ на фотели міністеріяльнôмъ; 3) що пôсля пôвурядовои енунціяціи, голосоване противъ фонду диспозицийного, а навѣть уступлене ґр. Кінбурґа не спонукае правительства до зрыву зносинъ зъ лѣвицею и 4) що лѣвиця загнала ся очевидно за далеко и хоче зъ гоноромъ выцофати ся, а правилельство зô своеѣ стороны не буде ѣй ставити перешкôдъ до вôдвороту, а противно улекшить его. Такихъ „моментôвъ улекшаючихъ“ сподѣвали ся вôдъ заявленя, яке мавъ ґр. Таффе зложити вчера въ Палатѣ, а може й передъ дискусією надъ фондомъ диспозицийнымъ. Такои заявы сподѣвали ся вже передвчера въ Палатѣ, але дискусію надъ рубрикою буджету „рада міністрôвъ“ протягли знову послы зô скрайнои лѣвицѣ такъ, що справу диспозицийного фонду вôдложено на вчера (четверъ). Зъ мовы проводира лѣвицѣ покаже ся, чи се сторонництво пôдъ вплывомъ хвилевого роздражненя заявить хвилеву нерадивôсть ґр. Таффому та вôдмовить ему фонду диспозицийного, чи стане зовсѣмъ въ опозиціи до правительства. Намъ здаесь перша евентуальнôсть бôльше подôбного до правды“.

Справы краеви.

Нови уряды податкови отворено: въ Андриховѣ, Чорнôмъ Дунайци, Комарнѣ, Кутахъ, Лопатинѣ, Маковѣ, Николаевѣ, Порохнику, Судовôй Вишни, Заболотовѣ и Жабнѣ. Ти уряды розпочали зъ нинѣшнымъ днемъ свою урядову дѣяльнôсть. — Кождый зъ наведеныхъ новыхъ урядôвъ податковыхъ мае крôмъ справъ, входячихъ въ его кругъ дѣланя, яко уряду податкового управляти такожъ депозитами судовыми суду повѣтового, находячого ся въ его мѣсци осѣдку, взглядно становити спôльни сирôтски касы въ цѣлôмъ своѣмъ районѣ. Зъ причины отвореня высше згаданыхъ новыхъ урядôвъ податковыхъ вылучають ся въ днемъ 1 и. ст грудня 1892 р. (подаемо лише мѣсцевости приналежни до урядôвъ податковыхъ, утвореныхъ у всхôдной Галичинѣ): 1) громады судового повѣта Комарно, а то: Андріяновъ, Березець, Бучалы зъ Германомъ, Бурче, Хлопы, Чуловичѣ, Горожанна мала, Горожанна велика, Гонятичѣ, Голодôвка, Якимчичѣ, Коцôвъ, Катериничѣ зъ Горбулею, Клицко, Колодрубы, Комарно, Конюшки королѣвски, Конюшки тулиголôвски зъ Крукавцемъ, Литовка зъ Горбулею, Лôвчичѣ, Малта, Монастирець, Мосты зъ Днѣстрикомъ и Свинюшею, Новесело зъ Ясеневомъ и Мельничнымъ, Пôддолинами и Свинюшею, Подôльцѣ, Пôдвысоке зъ Новосѣлками, Подверинець, Погôрцѣ зъ Островомъ, Порѣче надвôрне зъ Грунтомъ, Повергôвъ, Грôмно, Рычигôвъ, Татариновъ, Тулиголовы зъ Ясеневомъ, Тершакôвъ, Вербѣжь зъ Сайковомъ и Дубиною зъ округа уряду податкового въ Комарнѣ; 2) громады повѣта судового Куты а именно: Барвѣнкова, Бѣлоберѣзка, Хороцова, Довгополе, Ферескуля, Головы, Гринява, Яблониця, Кобаки, Красноила, Куты, Куты стари, Перехрестне, Полянки, Розтоки, Роженъ малый и вевикій, Рыбно, Слобôдка, Стебне, Тудѣвъ, Устьерѣки, зъ округа уряду податкового въ Косовѣ до уряду податкового въ Кутахъ; 3) громады повѣта судового Лопатинъ, а то: Бариловъ, Батѣвъ, Хмѣльно, Грицеволя зъ Пôдмонастиркомъ, Кустинь и Руденко руске, Ляшковъ, Лопатинъ, Монастирокъ, Николаѣвъ зъ Адамовкою и Стеркôвцями, Романôвка, Руда зъ Углярками и Мамчурами, Руденко ляцке, Сморжѣвъ зъ Боршевомъ, Станиславчикъ зъ Бордуляками, Столпинъ зъ Каштелянами, Стремильче зъ Загалкою, Щуровичѣ, Топорôвъ зъ Лаковомъ и Типорôвскимъ, Трôйця зъ Кутами троицкими и Латоовомъ, Туря зъ Бачкою, Бажанами, Гутискомъ и Лѣсовымъ, Увинъ, Завидче зъ Брандисôвкою зъ округа уряду податкового въ Бродахъ до уряду податкового въ Лопатинѣ; 4) громады повѣта судового Николаѣвъ, именно: Березина, Черниця, Демня, Дроговиже, Иловъ, Крупско, Малехôвъ, Николаѣвъ зъ Приною и Родзѣевомъ, Надятичѣ, Пѣсочна, Роздолъ зъ Вольхôвцемъ, Розгадовъ, Рудники зъ Гостинцемъ, Стôльско зъ Волею малою и Волею великою, Тростянець, Устье, Веринь зъ округа уряду податкового въ Жидачевѣ до уряду податкового въ Николаевѣ; 5) громады повѣта судового Порохникъ а то: Быстровичѣ, Хоржѣвъ, Частковичѣ, Челятичѣ, Чудовичѣ, Галвичѣ горѣшни и долѣшни, Пôдлôвка, Крамарôвка, Порохникъ, Ручина, Рокитниця, Розбôръ довгій, Розбôръ округлый, Реплинъ, Свобôдна, Тулиголовы зъ Пѣсками, Тыновичѣ, Угорка, Вяцковичѣ, Воля реплиньска, Воля угорска зъ округа податкового въ Ярославли до уряду податкового въ Порохнику; 6) громады повѣта судового Судова Вишня, именно: Бортятинъ, Хоросниця и Новоселиця, Чижовичѣ, Дмитровичѣ и Конюшки, Довгомостиска, Дитятичѣ, Королинъ, Княжій мостъ, Кульматычѣ, Макунѣвъ, Мѣстичѣ, Мокряны мали и велики, Никловичѣ, Орховичѣ зъ Голодôвкою и Котериномъ, Пôдлѣски, Санинки, Судова Вишня зъ Передмѣстьемъ и Кутами, Соломянка зъ Слабочемъ, Станцѣ, Шешеровичѣ, Тулиголовы и Пѣски, Цвѣржа, Вишенка, Войковичѣ, Воля арламôвска, Волостковъ, Вовчищовичѣ, Загороды, Зарѣче, Завадôвъ зъ округа уряду податкового въ Мостискахъ до уряду податкового въ Судовôй Вишни; 7) громады повѣта судового Заболотôвъ, именно: Борщѣвъ, Хлѣбичинъ пôльный, Демче, Джурôвъ, Илинцѣ, Келихôвъ, Новоселиця, Олешкôвъ, Попельники, Рожнôвъ, Рудники, Трôйця зъ Цуцилиномъ, Тростянець, Тучапы, Тулукôвъ, Заболотôвъ зъ округа уряду податкового въ Снятинѣ до уряду податкового зъ Заболотовѣ.

Перегляд политичный.

Ситуація парляментарна все ще не змѣнила ся, але мабуть дôйде вже нинѣ до кôнця. Нинѣ мае промавляти ґр. Таффе и пресесъ кола польского, Яворскій. Лѣвиця мабуть не дуже рада бы перейти въ опозицію, але все таки удержуесь чутка, що буде ухвалена провізорія буджетова и що парляментъ буде розвязаный.

До центральнои комісіѣ промысловои на часъ до 1896 р., выбрани мѣжь иншими: кн. Юрій Чарторыйскій, ґр. Володимиръ Дѣдушицкій, дръ Ф. Вайґель и дръ Верещиньскій.

Пос. Кронаветтеръ выславъ подяку угорскимъ посламъ за ихъ телеґраму, въ котрôй просить ихъ, щобы они слѣдили пильно за тымъ, що дѣе ся въ Австріи, бо спôльна небезпечнôсть повинна всѣхъ сполучати.

Декотри французски ґазеты доносять, що амбасадоръ Моренгеймъ мае стати російскимъ міністромъ справъ заграничныхъ на мѣсце Ґірса, а шефъ ґен. штабу російского Обручевъ прийде на амбасадора до Парижа. Шу-

---

декуды волосемъ. Хвôстъ есть рôвно грубый и однаково густо порослый волосемъ; лишь конець есть широкій и чорный; на першой половинѣ хвоста видно, хочь невыразно, темни обручки. Лѣтомъ бувае рись бôльше червонавый а зимою бôльше сивавый. Самиця бувае бôльше червонава и пятна на нѣй менше слѣдно. Молоди суть бѣляви. Головною вôдзнакою рися — и по тôмъ можна его заразъ розпôзнати, що по обохъ бокахъ его морды звисають довги, кôнчасти пабороды, якъ у якого Нѣмця и що на ухахъ мае довги китицѣ чорныхъ волоскôвъ.

Жите рися майже зовсѣмъ таке якъ кота. Вôнъ ходить поволи якъ кôтъ, бѣжить лишь тогды, коли потреба, але нѣколи скоками; скаче, коли мусить, знаменито и дуже далекими скоками. Слухъ у него знаменитый, але нюхъ якъ у всѣхъ котôвъ слабый. Вôнъ бувае надзвычайно осторожный, розважный и хитрый; есть смѣлый и не стратить нѣколи притомности хочь бы въ якôй небезпечности, и все умѣе выкористати для себе. Було разъ н пр. такъ, що коли вôдбувало ся польоване зъ нагôнкою, выгнали такожь и рися, але вôнъ такъ осторожно всѣхъ выминавъ, що его нѣхто не бачивъ и сховавъ ся десь въ рôщу. Наразъ бѣжить попри него заяць просто на стоячого недалеко мысливого. Рись, хочь самъ въ небезпечности, не хотѣвъ пропустити доброи нагоды и кинувъ ся на заяця; та ба, въ тôй самôй хвили дôставъ вже й цѣлый набôй; заяць утѣкъ, а рись оставъ ся на мѣсци.

Рись не гавкае, якъ дехто думае; голосъ его зовсѣмъ подôбный до голосу котôвъ въ мартѣ. Вôнъ мурликае якъ кôтъ, мявкотить, а освоеный ласить ся якъ кôтъ; коли чого лютый, то зôгне ся въ дугу якъ кôтъ и плюе. За добычею иде лишь въ ночи, а цѣлый день лежить майже на однôмъ мѣсци и не рушаесь, доки ажь не стемнить ся. (Зъ сего вже видко, що ледви щобы рись вырывавъ коровамъ вѣмена, котри чей на нôчь заганяють ся до стайнѣ або въ полонинахъ до кошары). На день выбирае вôнъ собѣ леговище въ печерахъ, мѣжь скалами або яку гущавину; иногдѣ влазить такожь въ норы лиса або борсука. Коли веде дорога попри гущавину, въ котрôй рись любить лежати, то скаче до неи неразъ такъ далеко, що и слѣду не видко, що вôнъ туды заходить. Коли смеркне ся, то вôнъ выходить за добычею и пристае часто, щобы переконати ся подôбно якъ кôтъ, чи мѣсце зовсѣмъ безпечне; при тôмъ змѣняе часто тропу. Зимою робить то въ той спосôбъ, що вертае ся назадъ и вступае въ ти сами слѣды, котри передъ тымъ зробивъ. Тропу его може кождый легко розпôзнати, хто разъ еѣ бачивъ, бо слѣды рися велики, якъ доброго вовка и майже зовсѣмъ кругли а крокъ короткій. Навѣть коли кôлька рисѣвъ иде разомъ, то идуть одною и тою самою тропою, оденъ за другимъ, а кождый ступае въ слѣды попереднього. Фравенфельдъ, котрый разъ тропивъ ажь чотири рисѣ, видѣвъ въ самого початку двѣ тропы и догадувавъ ся, що ишли два рисѣ, але въ короткôмъ часѣ зôйшли ся ихъ тропы и бувъ лишь оденъ слѣдъ; на полянцѣ въ лѣсѣ, розôйшли ся они и було вже видко три тропы, а въ мѣсци, де напали серну, були вже чотири тропы. Видко було, що перший далекимъ скокомъ напавъ на серну, але ему не удало ся; вôдъ сего мѣсця ишли дальше знову чотири тропы, ажь наконець зôйшли ся въ одну. Коли вертали, то ишли знову тою самою тропою, отже робили вôсѣмь разôвъ ти сами слѣды.

Коли потреба, то умѣе рись и добре скакати. Коли въ Гарцу убито послѣдного рися, то спостережено, що вôнъ зловивъ заяця, котрого мабуть бувъ пôдôйшовъ; заяць пустивъ ся втѣкати, а рись скочивъ за нимъ девяти скоками, котри пересѣчно були 13 метрôвъ довги, и зловивъ его. Зъ слѣдôвъ було видко, що заяць ставъ бувъ ключкувати, але то ему не помогло; лишь послѣдки лишились зъ него. Впрочôмъ то рѣдко бувае, щобы рись гонивъ за своею добычею; звычайно, коли разъ кинесь на ню, а не зловить, то вертае ся, якъ колибъ нѣчого не було. За свою добычу уважае рись кожду звѣрину, котрôй може дати раду; ловить отже все вôдъ найменшого ссучого звѣряти або пташка, ажь до серны, готура и дрохвы; до оленѣвъ и дикôвъ беруть ся выимково лишь дуже сильни рисѣ, люблять навѣть лѣпше малу якъ велику звѣрину. Звычайно пôдходять они звѣрину, але такожь засѣдають на ню на скалахъ або на галузи и скачуть на ню зъ горы. Зъ домашныхъ звѣрятъ бере ся рись лишь до овець, кôзъ и телятъ и робить иногдѣ велику шкоду;

валовъ зъ Берлина мае стати ґубернаторомъ въ Москвѣ.

Испаньскій міністеръ справъ внутрѣшныхъ уступивъ зъ причины рôзницѣ въ поглядахъ въ справѣ розвязаня мадридскои рады громадскои. На его мѣсце именованый міністромъ президентъ палаты посолôвъ Данвіль

Новинки.

Львôвъ дня 2 грудня.

— **Вôдзначене.** Є Вел. Цѣсарь надавъ начальникови громады мѣсточка Струсова, въ повѣтѣ теребовельскôмъ, Адольфови Рутцѣ, золотый хрестъ заслуги за его хосенну дѣяльнôсть публичну.

— **Зъ львôвскои Рады мѣскои.** Нові выборы радныхъ розписано на 26 сѣчня 1893 р. Списы выборцѣвъ будуть выложені вôдъ 11 грудня въ бюрѣ радника Люкаса. — На Кастелѣвцѣ рѣшено урядити торговицю. — На выставу краеву въ р. 1894 ухвалено 30.000 зр. запомоги.

— **Львôвске товариство ратункове.** Оногды вечеромъ вôдбули ся въ львôвскôмъ ратуши зборы лѣкарѣвъ, задумуючихъ утворити у Львовѣ стацію ратункову, подôбну якъ у Вѣдни и Краковѣ. На зборахъ принято статутъ предложеный выдѣломъ и рѣшено назвати товариство „Львôвскимъ товариствомъ ратунковымъ". Въ тôй цѣли ухвалено внести до Намѣстництва просьбу о затверджене згаданого статута. Дръ Стройновскій вôдчитавъ вôдповѣдь на листъ высланый до проф. дра Мундого у Вѣдни, найбôльше заслуженого члена вѣденьскои стаціѣ, котрый минувшого року устроивъ таку саму стацію въ Краковѣ. Мунді обѣцявъ письменно удѣлити всякихъ вказôвокъ и заосмотрити товариство львôвске въ найпотрѣбнѣйші приборы ратункові, а такожь обѣцявъ, що самъ зъ тыми приборами приѣде до Львова и устроить стацію пôсля найновѣйшихъ досвѣдôвъ и вымогъ гіґієны.

— **Промыслъ деревный.** Пôсля оголошенои недавно урядовои статистики промыслу деревного въ Австріи, мае Галичина 494 тартакôвъ, порушуваныхъ водою, а 89 паровыхъ. Фабрикъ переробляючихъ дерево истнує въ Галичинѣ лише 9. Значно бôльшимъ розвоемъ промыслу деревного може похвалити ся Чехія. Она мае 1195 водныхъ тартакôвъ, 132 паровыхъ и 59 фабрикъ переробляючихъ дерево.

— **Огнѣ.** Дня 18 падолиста въ ночи згорѣла стодола арендатора дôбръ Шльомы Качки въ Келеравѣ въ повѣтѣ лѣскôмъ зъ цѣлымъ засобомъ збôжа. Причина огню дотеперь невыслѣджена, але пôдозрѣваютъ, що Шльома пôдпаливъ самъ стодолу, котру обезпечивъ на 3.340 зр. Люде мали видѣти его въ стодолѣ передъ самымъ огнемъ. Шкода выносить около 4.700 зр. — Дня 27 м. м. передъ вечеромъ на хуторѣ въ Голобутовѣ, въ повѣтѣ стрыйскôмъ, погорѣли три стайнѣ, вартости 10.000 зр. Шкода була обезпечена. Огонь бувъ мабуть пôдложеный.

— **Фальшôвникъ банкнотôвъ.** Вô второкъ вечеромъ придержано тутъ у Львовѣ вдову Анну Немецову въ хвили, коли хотѣла выдати фальшивый паперовый риньскій. При ревізіи найдено у неи ще три инші фальшиві риньскі и тогды Немецова признала ся, що достала ихъ вôдъ свого льокатора Ивана Ст. Янкевича. Сейчасъ зроблено ревізію въ домѣ увязненои пôдъ ч. 58 при улици Лычакôвскôй и тамъ у комнатѣ Янкевича найдено ще 14 фальзифікатôвъ, двѣ люпы и всѣ прилады, потрѣбні до фальшованя. Янкевича увязнено. Вôнъ мае 20 лѣтъ; давнѣйше ходивъ до реальнои школы, але не скôнчивъ еѣ. Вôнъ признавъ ся, що въ послѣдныхъ двохъ тыждняхъ пустивъ уже въ свѣтъ кôльканацять фальшивыхъ риньскихъ при помочи Немецовои; але не признавъ ся до того, якъ вôнъ ихъ пôдраблявъ. Фальзифікаты не вдатні, чогось замазані и выглядаютъ, якъ вôдбитки правдивыхъ риньскихъ. Зъ причины увязненя Янкевича, подали декотрі львôвскі часописи, що Сомполиньского зловлено. Мы донесли недавно, що арештованый фальшôвникъ двацятакôвъ Сомполиньскій, користаючи зъ неуваги сторожѣ, утѣкъ зъ вязницѣ слѣдчои. Всякі заходы поліціѣ, щобы злочинця зловити, не придали ся на нѣщо. И нагороды вызначено за зловлене его, а таки нѣхто его не зловивъ ще. Оповѣдаютъ, що передвчера вечеромъ комісарь поліціѣ Лисаковскій, идучи улицею Ягайлоньскою увидѣвъ Сомполиньского, котрый ему чемно поклонявъ ся, а користаючи зъ оживленого руху на улици, зникъ въ однôй хвили безъ слѣду. Чи то справдѣ бувъ Сомполиньскій, певно не знати.

— **Сумный конець весѣля.** Въ домѣ Гринька Лупака въ Тучапахъ, въ повѣтѣ яворôвскôмъ, вôдбувало ся дня 20 м. м. весѣле. Забаву гостей перебивъ огонь, що мабуть зъ неосторожности гостей весѣльныхъ выбухъ о 9 годинѣ вечеромъ въ стодолѣ, котра разомъ зô збôжемъ и пашою згорѣла. Спалилась такожь и комора. Шкода не була обезпечена а выносить 300 зр.

— **Нещасні пригоды.** Дня 25 падолиста с. р. чиставъ робôтникъ Войтко Рôй въ Пôдгайцяхъ керницю и влѣзъ пяный до неи. Зъ вôдтамъ хотѣвъ вылѣзти по драбинѣ; ставувъ на щебель оденъ, другій, а далѣ втративъ рôвновагу и зъ значнои высоты упавъ въ керницю. Притôмъ потовкъ ся такъ сильно, що мимо скорои помочи лѣкарскои по кôлькохъ годинахъ муки померъ. — А въ Мшанѣ въ маґазинѣ на стаціи зелѣзницѣ згинула 20-лѣтна дѣвчина, Катерина Савицка, вôдъ того, що пôдчасъ коли маґльовала бѣле, звалили ся на неѣ дошки, що тамъ були на складѣ, и задушили еѣ на смерть.

— **По холерѣ въ Гамбурґу** лишило ся богато сиротъ-дѣтей. Бездѣтні родины берутъ ихъ за своихъ. Оденъ майстеръ забажавъ приняти до свого дому такожь яку сироту. Въ притулку выбравъ собѣ чотиролѣтного румяного хлопчика и вже мавъ его забрати, коли хлопчина: „Возьми — каже наивно — и мою сестричку!" Показало ся, що въ притулку була и трилѣтня сестричка сироты. Бере майстеръ сестричку, а тая плаче ревно: Моя бѣдна Арма! — каже. Нема рады: взявъ майстеръ и другу 6-лѣтну сестричку Арму. Якъ привѣзъ ті „свои" дѣти до дому, то жѣнка ажь налякала ся спершу, але вôдтакъ заняла ся радо долею сиротъ. Чутка про се пôшла по цѣлôмъ мѣстѣ и майстеръ зъ жѣнкою достали за свое добре серце вôдъ рôжныхъ людей богато лôжокъ для дѣтей, постелѣ, одежѣ и бѣля.

— **Зъ драматôвъ житя.** Зъ Калиша доносятъ: Тыми днями розбиравъ тутешній судъ незвычайну справу. Стару 67-лѣтну Фр. Теслякъ судили за то, що повѣсила свого внука, 11 лѣтного хлопця. Теслякова жила въ крайнôй нуждѣ, а таки за прошенымъ хлѣбомъ не ходила, лише люде самі приносили ѣй часомъ милостиню. Разъ прийшлось ѣй и внукови три днѣ сидѣти безъ кусня хлѣба; отже вывела хлопця за село, абы его позбути ся. Переходячи попри кладовище, де спочивали родичѣ внука, прийшло ѣй на думку, що лѣпше було бы не жити хлопцеви. Отже пытае ся его: „Костю, хочешь ити до неба, до матусѣ, тамъ вже не схоче ся тобѣ ѣсти". — „Добре, бабусю — тамъ менѣ буде лѣпше". Тогды бабуся заложила ему хустку на шию, пригнула галузь березы и за хвилю малый мученикъ висѣвъ безъ житя надъ могилами своихъ родичѣвъ. Теслякову засуджено на 8 лѣтъ тяжкихъ робôтъ за убійство.

— **Зъ товариства „Ватра".** Вôдповѣдно до проґрамы, заповѣдженои на загальныхъ зборахъ головою товариства „Ватры", Ив. Копачемъ, заснувавъ ся въ „Ватрѣ" пôдъ проводомъ студента фільософіи, Е. Макарушки кружокъ, котрого цѣлею есть удержувати живѣйшій науковый рухъ мѣжь членами товариства спôльными сходинами, діскусіями та вôдчитами. Не великі вправдѣ рамки заложенои цѣли, але й се щось варта, коли члены на такихъ сходинахъ будуть дôвнаватись въ короткôмъ часѣ вôдъ прелеґентôвъ (по найбôльшôй части справоздавцѣвъ найновѣйшихъ дѣлъ науковыхъ) про найважнѣйші пытаня науковí въ сучаснôй Европѣ та про историчне и сучасне становище Русинôвъ на поли науки, штуки и політики, а що найважнѣйше, коли, беручи въ діскусіяхъ участь, будуть вправлятись въ бесѣдѣ та льоґічнôмъ формулованю своихъ думокъ. Въ суботу дня 26 с. м. вôдбулась перша така діскусія на тематъ оброблений студентомъ фільософіи тов. Ив. Копачемъ: „Думки про реформу школъ середныхъ въ сучаснôй Европѣ". Вôдчитъ сей и діскусія були дуже цѣкаві.

✣ Посмертні вѣсти.

— А л ь ф о н с ъ Ч а й к о в с к і й, посолъ до Сойму краевого зъ бôльшихъ посѣлостей округа бережаньского и посолъ до рады державнои, померъ въ Дусановѣ коло Перемышлянъ. Коло польске выслало родинѣ его кондоленцію. Вѣчна ему память! — У Вѣдни померъ звѣстный професоръ математики М о ч н і к ъ, авторъ многихъ математичныхъ учебникôвъ науковыхъ.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Мірамаре 2 грудня. Єѣ Вел. Цѣсарева приѣхала тутъ вчера рано и поѣхала дальше на пароходѣ „Мірамаре".

Вѣдень 2 грудня. При тягненю льосôвъ вѣденьскои выставы театральнои припала головна выграна на льосъ серія 9476 ч. 44, друга на серію 9457 ч. 67, третя на серію 5558 ч. 32.

Парижь 2 грудня. Бріссонъ поробивъ кроки до зложеня нового кабінету. — Арештовано тутъ якогось чоловѣка, котрый мае называти ся Лускіна и есть Нѣмцемъ, яко пôдозрѣного о шпѣгуньство и забрано у него численну кореспонденцію.

Лондонъ 2 грудня. Найвысшій трибуналъ вôдкинувъ вôдкликъ анархіста Франсоа, въ справѣ выданя его властямъ францускимъ.

Римъ 2 грудня. Джолітті заявивъ въ сенатѣ, що вчерашне вотумъ сенату вкладае на правительство поважный обовязокъ розôбрати розважно справу, котра дотыкае правъ короны. На внесене міністра, сенатъ вôдрочивъ ся, коли Гварнерісъ поставивъ интерпеляцію въ справѣ именованя сенаторôвъ.

Бували выпадки, що оденъ рись роздиравъ однои ночи и по 30 штукъ овець, але про то, щобы рись бравъ ся до коровъ, не знаютъ анѣ Бремъ анѣ другі писателѣ нѣчого. Рись шукаючи добычѣ, обходить широкі лѣсы, пôдходить навѣть пôдъ села и стоячі на самотѣ домы, ночею иде милями, але по кôлькохъ дняхъ вертае знову на давне мѣсце, котрого держить ся. Лишь хиба тогды, коли его великій голодъ притисне, або коли н. пр. лѣсъ горить, то вôнъ забѣжить и до саду въ селѣ. Впрочôмъ держить ся все одного мѣсця.

Освоені рисѣ належать до наймилѣйшихъ зô всѣхъ родôвъ котôвъ. Левісъ мавъ молодого рися, котрый до кôлькохъ мѣсяцѣвъ научивъ ся слухати, коли его кликали по имени Люці. Вôнъ бувъ такъ послушный, що коли зловивъ заяця або курку, а его панъ крикнувъ на него: Люці, пусти! то вôнъ заразъ пустивъ, и якъ бы знавъ, що зле зробивъ, клавъ ся на землю якъ песъ и нѣбы встыдавъ ся и перепрошувавъ. Вôнъ слухавъ лишь свого пана и его брата; але коли они бувало выѣхали, то челядь вже не могла зъ нимъ дати собѣ рады. Люці ходивъ такожь якъ песъ зъ своимъ паномъ на польоване, а коли побачивъ де близько заяця, то заразъ кидавъ ся на него, але при тôмъ розважавъ добре, чи его здогонить чи нѣ. Голубы ловивъ въ той спосôбъ, що пôдходивъ пôдъ нихъ, але коли разъ и другій голубы улетѣли, то вôнъ вже пôдбѣгшовши пôдъ нихъ, скакавъ въ гору и ловивъ ихъ, коли они пôдлѣтали. До свого пана и его брата бувъ Люці такъ привязаный, що коли они разъ выѣхали були на цѣлый тыждень, то вôнъ черезъ два днѣ ходивъ неспокôйный и кричавъ, а вôдтакъ перенѣсъ ся въ лѣсъ и ще лишь на нôчь приходивъ на хату пôдъ коминъ и тамъ спавъ. (О рисяхъ въ дикôмъ станѣ не згадуютъ писателѣ, щобы они коли небудь вылазили на стрѣхи). Колижь его паны въ ночи вернули, а вôнъ ихъ почувъ, то збѣгъ заразъ, кинувъ ся до нихъ, обôймавъ ихъ передными лабами и ласивъ ся. Вôдъ тои поры живъ знову якъ давнѣйше, лягавъ собѣ вечеромъ на софу и тамъ мурликавъ або спавъ за плечима матери его пана, котра читала книжку. Найцѣкавѣйше було то, що Люці дуже не любивъ котôвъ и кождого заразъ роздиравъ, скоро его лишь де побачивъ. Въ селѣ пороздиравъ бувъ всѣ коты.

Кожа рися дае дуже добре футро, котре навѣть дорого платить ся, одна кожа по 15 до 18 зр. Давнѣйше ѣли мясо рися, а ще на зъѣздѣ князѣвъ у Вѣдни 1814 р., подавано на цѣсарскôмъ дворѣ печеню зъ рися. Мясо его мае бути делікатне, якъ найлѣпша телятина, и дуже смачне та не заносить дичиною; въ смаку подôбне оно до мяса зъ ґотура.

За редакцію вôдповѣдае Адамъ Креховецкій

Зъ друкарнѣ В. Ловиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера